

ZASTAVENÍ PÁDU A OBNOVENÍ RŮSTU FIRMY PROSTŘEDNICTVÍM PERFEKCE V MANAGEMENTU

Zpětnou optikou je velmi názorně vidět, jakým způsobem roste firma ve chvíli, kdy roste její šéf a zároveň, jak upadá ve chvíli, kdy se šéf nerozvíjí.

Období pádu, které budu popisovat, trvalo zhruba tři čtvrtě roku. V duchu MBA musím říct, že toto období pro mne bylo naprosto nepředstavitelnou chybou, ale poučení, které z ní plyne, je pro mne takovým strašákem, že nepřipustím, aby se kdykoliv cokoliv podobného opakovalo.

RŮST

Vznik marketingové firmy, i když zatím jen živnosti, pro mne znamenal obrovskou změnu. Doposud jsem vždy spolupracoval s jedním až dvěma spolupracovníky a vždy jsme fungovali jako partáči. Nyní jsem se stal šéfem a tím, kdo rozhoduje a kdo nese zodpovědnost. Z maličké firmičky o pár lidech začínala stávat firma výrazně větší. Firma zářila, a zkrátka svou přitažlivostí přitahovala i podobně zářící lidi. Noví lidé samozřejmě začali přicházet se svými nápady, myšlenkami, postupy a návyky, z nichž mnohé mne nadchly a s radostí jsem je zapracoval do firemní kultury.

PÁD

Postupem času jsem s příchodem zajímavých zaměstnanců zlenivěl, zpohodlněl a přestal na sobě pracovat. Začal jsem se spoléhat na schopnosti druhých a prakticky úplně přestal rozvíjet své vlastní. O několik měsíců později jsem už ale nebyl ochoten přijímat nové technologie a postupy ani od kolegů. Zlenivěl jsem natolik, že se mi prostě nechtělo nic nového učit. Kvalita práce firmy začala klesat. Udělali jsme nové webové stránky a za pár měsíců jsem už slyšel od klientů, že si je nechávají předělat někde jinde. Ať jsme vytiskli cokoliv, vždy se tam objevil nějaký problém, obvykle s kvalitou tisku. Množily se připomínky klientů ke komunikaci zaměstnanců a vůbec chování firmy jako kolektivu. I naše marketingové aktivity ztrácely na efektivitě. Dokonce jsem řešil problémy, kdy klienti reklamovali a odmítali zaplatit už realizované práce. Toto v počátku začínalo jako občasná ztráta zisku, později nabralo rozměrů, které začaly ohrožovat samotnou existenci firmy.

MARNÉ SNAHY O ZÁCHRANU

Samozřejmě jsem se snažil situaci nějakým způsobem řešit. O tom, že všechny kroky byly vytvářeny pod nátlakem situace, chaoticky, bez důkladného rozmyšlení a bez kontinuity, není potřeba diskutovat. Přesně podle hesla „po bitvě každý generál“, už dnes mohu zkonstatovat, že žádný z tehdejších kroků nemohl vést k úspěchu. Především ve chvíli, kdy firma dluží zaměstnancům peníze, je jakákoliv snaha o změnu pracovní výkonnosti předem odsouzena k neúspěchu, bez ohledu na množství nařízení, odměn či formulářů. Vše se začalo sypat jako domeček z karet. Bylo neuvěřitelně deprimující vidět, že firma, kterou kdekdo obdivoval a kdekdo ji vydával za vzor, zničehonic padá do hlubin a já jako majitel jsem s tím nebyl absolutně schopen cokoliv udělat. Po několika měsících marné snahy o řešení, jsem se velice rychle dostával na hranu psychického a fyzického vyčerpání. Zároveň si myslím, že jsem velmi zblízka poznal tzv. syndrom vyhoření.

A BUBLINA SPLASKLA

Nastal den D – velká porada, kdy jsme se měli celá firma sejít a situaci probrat. Ukázalo se, že zaměstnanci už o pokračování firmy vůbec nemají zájem, že je zajímají pouze jejich výplaty a způsob odchodu. V této fázi jsem měl v rámci studia MBA za sebou pouze první modul Anatomii komunikace, a to myslím že ještě necelou, ale i tak jsem se z nabytých znalostí snažil

vytěžit maximum. Dařilo se mi dobře rozeznávat komentáře a námitky, myslím, že se mi i velmi dobře dařilo naslouchat a potvrzovat. Nicméně, naprosto jsem selhal ve snaze zklidnit rozčilení a vrátit diskuzi na úroveň řešení faktů. Místo toho jsme řešili, kdo si co udělal, co kdo komu řekl, co kdo udělal či neudělal atd. S každou další minutou jednání mi bylo více a více jasné, že šance na to, že firma jako taková vůbec ještě bude někdy existovat, se rapidně blížila nule. Bylo neuvěřitelně skličující a deprimující sledovat, jak zaměstnanci, na nichž jsem plánoval stavět budoucnost, tak dokonce i zaměstnanci, kteří se mnou byli od samého počátku, se ke mně obracejí zády a z dřívějších kamarádů se stávají oponenti, rivalové, možná i nepřátelé.

Schůzka skončila bez nějakého konkrétního výsledku s výjimkou jediného; firma končí. Nejsou zaměstnanci, nejsou zákazníci, není vůle pokračovat, a to ani ze strany zaměstnanců ani z mé strany. Zvedl jsem se od stolu, odešel do své kanceláře, zabouchl za sebou dveře a plnými doušky si vychutnával jeden z nejhorších okamžiků mého života. Pětiletá práce právě skončila. Skončila pádem firmy, a tím, že několik dalších let budu splácet nemalé dluhy a s vědomím, že od kolegů, z nichž mnohé jsem považoval za své přátele, se mi dostalo i několika velmi zákeřných úskoků, v několika případech by se dalo mluvit i o podvodech. Firma, kterou jsem budoval, byla pryč, lidé, s nimiž jsem trávil drtivou většinu dne po několik let, byli pryč a neviděl jsem absolutně žádnou možnost, jak tuto situaci vyřešit. Viděl jsem jen řadu naštvaných klientů a spoustu dalších klientů, kteří se pravděpodobně velmi brzy naštvou také. Zároveň bylo naprosto jasné, že sehnat nové lidi v dané situaci není možné a já sám nemám šanci dostat smluvním závazkům.

Jak jsem tak seděl v pracovně a užíval si pravou nefalšovanou depresi, ozvalo zaklepání na dveře. V následujících několika hodinách mi svítla malička jiskřička naděje. Zdaleka ne všichni zaměstnanci sdílejí názor, který byl na poradě prezentován jako konsenzus všech zaměstnanců. Ti, kteří z jakýchkoliv důvodů nechtěli, aby firma takto dopadla, za mnou jeden po druhém chodili, vyjadřovali ochotu pokračovat ve společné práci, domluvit se na podmínkách a nezhodit to, na čem jsme společně několik let pracovali. Zkrátka a dobře, poté, co jsem překonal nejsilnější nával depresí, jsem zjistil, že stále ještě mám základ firmy a tým lidí, který za určitých okolností je schopen splnit očekávání klientů. Dodnes těmto lidem jsem neskonale vděčný.

HLEDÁNÍ PŘÍČIN KRACHU

Po zmiňované schůzce samozřejmě nastal proces jakéhosi přebudování firmy. Začal jsem důkladně analyzovat důvody, proč k celému problému došlo. Hledání příčin krachu mi zabralo více než půl roku. Opravdu jsem přečetl desítky knih a stovky článků, informace z nich různě dále analyzoval a dával do souvislosti se znalostmi z MBA, zároveň jsem se dvakrát týdně scházel se svým lektorem, s nímž jsem se snažil posunovat dále. Dospěl jsem k tomu, že hlavními příčinami krachu mé firmy byly nenastavené procesy, špatné služby, špatný přístup zaměstnanců nebo dodavatelů, a hlavně já jako špatný šéf. Opět se vracím k pořekadlu, že ryba smrdí od hlavy, protože v případě podnikání to platí dvojnásob. Moje firma zažila obrovský rozkvět a rozmach ve chvíli kdy jsem rostl a rozvíjel se já, a také zažila obrovský úpadek a téměř krach ve chvíli, kdy já se rozvíjet přestal. Ve chvílích, kdy jsem se spoléhal na cizí nápady, názory a zkušenosti, firma padala strmým pádem a veškerý rozvoj ustal. Ve chvíli, kdy jsem si tento problém dostatečně uvědomil a začal se opět rozvíjet a růst, vše se začalo obracet k lepšímu.

MANAŽERSKÉ KOMPETENCE

Když jsem začínal s podnikáním, měl jsem poměrně důkladné znalosti a dovednosti v rámci programování a práce s počítačem obecně. Chyběly mi však jakékoliv znalosti, dovednosti a zkušenosti manažerské. Nedokázal jsem dát firmě pevný procesní rámec, který by byl základem, na němž bych mohl vést lidi stylem lídra. Nyní to vnímám tak, že vytvoření

administrativních a realizačních procesů je mým stěžejním úkolem při řízení firmy. Vypracoval jsem vizi a účel firmy. Následně jsem stanovil několik cílů, kterých bych chtěl dosáhnout. Ve firmě vzniklo několik desítek provozních dokumentů, z nichž mnohé už byly i aktualizovány na novější verze. Obrovský posun vidím především ve vzniku realizačních manuálu na jednotlivé služby, které dnes slouží jako nositelé firemního know-how.

FINANČNÍ KOMPETENCE

Další z kompetencí, která mi výrazně chyběla, byly finanční znalosti. Abych byl přesnější, tak principy jsem znal, ale to pouze teoreticky, a tak se mi nedařilo najít řešení, jak tyto znalosti převést do praxe. Tento problém sám od sebe zmizel především z toho prostého důvodu, že jsem do firmy zavedl manažerské postupy a měření a vyhodnocování nejrůznějších ukazatelů, které následně lze přetransformovat do ukazatelů finančních.

PRÁCE S LIDMI

Mnohé postupy ze studia se mi podařilo úspěšně implementovat do běžné praxe. Jedním z nich je Korektivní i Hodnotící rozhovor se zaměstnanci. Podle času a potřeby se scházím s každým ze zaměstnanců jednou za měsíc až jednou za čtvrtletí a probíráme zaměstnance, práci, firmu i mne samotného. Scházíme se obvykle v nějaké hospůdce či kavárně, aby bylo prostředí dostatečně neformální a zaměstnanec byl maximálně uvolněn. Mým velkým cílem je to, aby se zaměstnanci na takový pohovor těšili, aby to pro ně byla chvíle, kdy mohou naplno projevit své touhy, přání a myšlenky. Rozhodně nestojím o pochvaly mé osoby, ale o to více mne zajímají pochvaly, kterými chce zaměstnanec vyzvednout sebe a své kolegy. Ačkoliv se v nejhlubší podstatě jedná o řízený rozhovor, při němž si navíc dělám poznámky, musím s radostí kvitovat, že všechny dosud absolvované se nesly v konstruktivním a věcném duchu. Zároveň jsem přesvědčen, že na konci pohovoru byla vždy lepší nálada, vyšší míra porozumění a lepší vztah. Navíc z hodnotících rozhovorů vzešla i řada zajímavých a dobrých nápadů, několik změn pracovní náplně, které také vedly ke zlepšení fungování zaměstnanců i firmy jako celku. V každém případě byly hodnotící pohovory věc, kterou jsem nikdy nedělal a rozhodně toho lituji. Nenašel jsem žádnou lepší metodu, jak najít k zaměstnancům bližší vztah a pomoci jim rozvinout jak sebe, tak firmu.

Rozhodně mě na mé cestě za úspěšnou firmu čeká ještě mnoho kroků, ale musím opět zopakovat, že rozhodnutí studovat MBA bylo impulzem, který mne nakopl k tomu, abych se dokázal se všemi problémy, které se objevily, úspěšně poprat. Tím úspěšně myslím, že se mi podařilo z problémů vyjít zkušenější, moudřejší a s nově nabytými znalostmi, které mi umožní vyhnout se stejným chybám.